

TROVAČKI ZANAT

Superior Glokta stajao je u hodniku i čekao. Protegne iskrivljeni vrat prvo u jednu, pa u drugu stranu, pri čemu začuje dobro poznato krckanje i osjeti dobro poznate konope boli kako mu se protežu kroz zapetljane mišiće između lopatica. *Zašto to radim kad me svaki put boli? Zašto moram iskušavati bol? Lickati čir, trljati plik, čupkati krastu?*

“No?” otrese se.

Mramorna bista u podnožju stepenica odvrtila mu je samo tihim prezirom. *A toga ionako dobivam i previše.* Glokta se odgega dalje, stružući beskorisnom nogom za sobom po pločicama, dok je lupkanje njegova štapa odjekivalo među odljevima na dalekom stropu.

Kad je riječ o plemićima Otvorenog vijeća, lord Ingelstad, vlasnik ove pregoleme dvorane, bio je uistinu premalen čovjek. Glava obitelji čije se bogatstvo srozalo kroz godine, čiji su se imovina i utjecaj ispuhali gotovo do nule. *A što je sâm čovjek ispuhaniji, to njegove pretenzije moraju biti napuhanije. Zašto im to nikad nije jasno? Sitne stvari u velikim prostorima samo se doimaju još sitnijima.*

Negdje u sjenama neki sat izriga nekoliko usporenih zvonova. *Već fino kasni. Što je čovjek ispuhaniji, to dulje treba čekati da ti ukaže čast i pojavi se. No znam ja biti strpljiv kad treba. Nemam, na kraju krajeva, nikakvih banketa, ekstatičnih svjetina i krasotica koje bez daha čekaju moj dolazak. Više ne. Gurk hulci su se za to pobrinuli, u tami ispod carevih tamnica. Prisloni jezik na gole desni pa progunda kad je pomaknuo nogu a iz nje mu kroz leđa ošinuli trnci tako da su mu sve kapci zatreperili. Znam ja biti strpljiv. To je jedina dobra strana života u kojem je svaki korak teška muka. Vrlo brzo naučiš paziti kamo staješ.*

Vrata iza njega naglo se otvore i Glokta strelovito okrene glavu, dajući sve od sebe da prikrije grimasu kad su mu kosti u vratu kvrcnule. Lord Ingelstad stajao je na vratima: krupan, očinski tip rumene puti. Prijateljski

se nasmiješi dok je pozivao Gloktu u prostoriju. *Upravo kao da je riječ o prijateljskom posjetu, k tome dobrodošlom.*

“Moram se ispričati što sam vas pustio da čekate, superiore. Imao sam toliko posjetitelja otkad sam stigao u Aduu da mi se sve vrti u glavi!” *Nadajmo se da vam neće otpasti.* “Toliko mnogo posjetitelja!” *Posjetitelja s ponudama, ni najmanje ne sumnjam. Ponudama za vaš glas. Ponudama za vašu pomoć u izboru sljedećega kralja. Ali moju će vam ponudu, rekao bih, biti bolno odbiti.* “Biste li popili vina, superiore?”

“Ne bih, dragi lorde, hvala lijepa.” Glokta bolno odšepa preko praga. “Neću se dugo zadržati. I ja imam puno posla.” *Izbori se neće sami namjestiti, znate.*

“Dakako, dakako. Slobodno sjednite.” Ingelstad se veselo spusti na jednu od svojih fotelja i ponudi njemu drugu. Glokti je trebao časak da se smjesti; pažljivo se spustio, a onda pomicao bokove sve dok nije pronašao položaj u kojem mu leđa ne zadaju konstantne bolove. “A o čemu ste htjeli razgovarati sa mnom?”

“Došao sam u ime nadlektora Sulta. Nadam se da vas ne vrijeđam svojom izravnošću, ali nadlektor želi vaš glas.”

Plemićeve teške crte lica iskrive se u hinjenoj zbunjenosti. Vrlo loše hinjenoj, očito. “Nisam siguran da vas razumijem. Moj glas za što?”

Glokta obriše vlagu ispod suznoga oka. *Moramo li se baš upustiti u taj nedostojanstveni ples? Ti nisi građen za to, a mene noge baš ne služe.* “Za izbor sljedećega koji će zasjesti na prijestolje, lorde Ingelstade.”

“A. To.” *Da, to. Idiote.* “Superiore Glokta, nadam se da vas neću razočarati, i Njegovu Eminenciju, čovjeka za kojega gajim najdublje poštovanje,” i nakloni se pretjerano ponizno, “ako vam kažem da ne mogu čiste savjesti dopustiti da se na mene i na koji način utječe. Smatram da smo ja i svi ostali članovi Otvorenoga vijeća dobili svetu dužnost. Dužnost mi nalaže da glasam za čovjeka koji mi se čini najboljim kandidatom od svih izvrsnih ljudi na raspolaganju.” Potom se krajnje samozadovoljno nasmiješi.

Krasan govor. Kakav seoski idiot bi mu možda čak i povjerovao. Koliko sam puta čuo takvo što u zadnjih nekoliko tjedana? Po tradiciji slijedi pogađanje. Rasprava o tome koliko točno vrijedi sveta dužnost. Koliko srebra važe čista savjest. Koliko zlata siječe spone dužnosti. Ali danas nisam raspoložen za cjenkanje.

Glokta visoko podigne obrve. “Moram vam čestitati na plemenitom stavu, lorde Ingelstad. Kad bi svi bili takav karakter, živjeli bismo u boljem svijetu. Uistinu plemenit stav... pogotovo kad toliko toga možete izgubiti. U najmanju ruku sve, rekao bih.” Lecne se kad je jednom rukom uhvatio

štap pa se bolno zaljuljao naprijed prema rubu naslonjača. “Ali vidim da vas se ne da pokolebati pa ću vas napustiti—”

“Na što to ciljate, superiore?” Plemićeva je nelagoda bila jasno ispisana na njegovu punašnom licu.

“Pa na vaše nezakonite poslovne transakcije, lorde Ingelstade.”

Iz rumenih je obraza nestao dobar dio sjaja. “To mora da je neka greška.”

“Nije, nije, uvjeravam vas.” Glokta izvuče papire s priznanjima iz džepa kaputa. “Često vas se spominje u priznanjima visokorangiranih tekstilaca, znate. Vrlo često.” Pruži šušlave stranice tako da ih obojica vide. “Ovdje vas se navodi kao – i nije to moj izbor riječi, da se razumijemo – ‘suučesnika’. Ovdje kao ‘glavni akter’ krajnje nedolične krijumčarske operacije. A ovdje, primijetit ćete – gotovo mi dođe da se zarumenim – vaše se ime nalazi u neposrednoj blizini riječi ‘veleizdaja.’”

Ingelstad klone u fotelju i uz zveket spusti čašu na stol pored sebe tako da je malo vina šljapnulo na ulašteno drvo. *Oh, to zaista moramo obrisati. Mogla bi ostati grozna mrlja, a neke je mrlje nemoguće ukloniti.*

“Njegova Eminencija,” nastavi Glokta, “smatrajući vas prijateljem, uspio je izuzeti vaše ime iz početnih istraga, za vašu i svoju dobrobit. Jasno mu je da ste samo pokušali spriječiti financijsko propadanje svoje obitelji, i suosjećao je s vama. Kad biste ga, međutim, razočarali ovim glasovanjem, njegovo bi se suosjećanje brzo istopilo. Jeste li me razumjeli?” *Mislim da sam bio kristalno jasan.*

“Jesam”, hrapavim će glasom Ingelstad.

“A spone dužnosti? Jesu li sada malo olabavile?”

Plemić gutne, a s lica mu je posve nestalo boje. “Rado bih pomogao Njegovoj Eminenciji na bilo koji način, dakako, samo što... stvar je u tome—” *Što sad? Očajnička ponuda? Očajničko mito? Možda čak apelira na moju savjest?* “Jučer me posjetio predstavnik vrhovnog suca Marovije. Neki Harlen Morrow. Iznio je vrlo slične argumente... i ne bitno različite prijetnje.” Glokta se namršti. *Ma nije valjda? Marovia i njegov mali crv. Uvijek su samo korak ispred nas, ili korak iza. Ali nikad daleko.* U Ingelstadov se glas uvuče piskutava nota. “Što da radim? Ne mogu podržati obojicu! Napustit ću Aduu, superiore, i nikad se više neću vratiti! Odreći... odreći ću se glasovanja—”

“E pa nećete, jebem mu!” procijedi Glokta. “Glasat ćete kako vam ja kažem, a Marovia neka ide dovraga!” *Još malo nutkanja? Neukusno, ali neka. Zar mi nisu ruke uprljane već do lakta? Rovanje po još jednoj septičkoj jami ili dvjema neće ništa bitno promijeniti.* Smekša glas u medeno

predenje. “Promatrao sam vam kćeri u parku jučer.” S plemićeva lica nestane i zadnji tračak boje. “Tri mlade djeve na samome pragu zrelosti, odjevene po posljednjoj modi, sve jedna ljupkija od druge. Najmlađoj je... koliko... petnaest?”

“Trinaest”, grakne Ingelstad.

“Ah.” Glokta uvije usne i pokaže krezubi osmijeh. “Rano je propupala. Nikad još nisu posjetile Aduu, ako se ne varam?”

“Nisu”, ovaj jedva prošapće.

“I mislio sam. Njihova uzbuđenost i razdraganost dok su obilazile agriontske vrtove bile su upravo ljupke. Kunem se, zapele su za oko svakom potencijalnom udvaraču prijestolnice.” Pusti da mu osmijeh polako iščezne. “Srce bi mi prepuklo, lorde Ingelstade, kad bi tri tako nježna bića iznenada završila u nekoj od najstrožih kažnjeničkih ustanova Anglandije. Na mjestu gdje ljepota, odgoj i osjetljivost privlače posve drugačiju i daleko manje ugodnu pažnju.” Glokta pažljivo i promišljeno očajno zadrhti dok se naginjao naprijed da mu došapne. “Ne bih takav život ni psu poželio. A sve zahvaljujući indiskreciji oca kojemu je sredstvo iskupljenja bilo nadohvat ruke.”

“Ali moje kćeri nisu bile upetljane—”

“Biramo novog kralja! Svi su upetljani!” *Grubo, možda. Ali gruba vremena zahtijevaju grubo postupanje.* Glokta se osovi na noge, s rukom na štapu drhtavom od napora. “Reći ću Njegovoj Eminenciji da može računati na vaš glas.”

Ingelstad se usuče, iznenadno i potpuno. *Kao probušeni mijeh.* Ramena mu klonu, lice se objesi od užasa i beznađa. “Ali vrhovni sudac...” prošapće. “Zar nemate milosti?”

Glokta je mogao samo slegnuti ramenima. “Imao sam nekoć. Kao dječak bio sam toliko meka srca da je to graničilo s glupošću. Majke mi, plakao bih i kad bih vidio muhu uhvaćenu u paukovu mrežu.” Namrgodi se od brutalnog grča koji mu je prošao nogom kad je krenuo prema vratima. “Konstantni su me bolovi odučili od toga.”

Bilo je to intimno malo okupljanje. *Ali društvo teško da izaziva toplinu oko srca.* Superior Goyle mrko je gledao Gloktu s druge strane ogromnog, okruglog stola u ogromnoj, okrugloj kancelariji, perlastim očima koje su stršale iz koščatog lica. *I to ne odveć umilno, rekao bih.*

Pažnja Njegove Eminencije nadlektora, čelnika Inkvizicije Njegova Veličanstva, bila je negdje drugdje. Pribijeno na obli zid preko gotovo pola površine čitave prostorije nalazilo se tri stotine i dvadeset listova papira.

Po jedan za svako plemenito srce iz našeg plemenitog Otvorenog vijeća. Lagano su šuškali na povjetarcu koji je dopirao kroz velike prozore. Treperavi papirići za treperave glasiće. Na svakome je pisalo ime. Lord ovaj, lord onaj, lord koji god od čega već. Važni ljudi i nevažni ljudi. Ljudi za čije mišljenje, sve u svemu, nikome nije ni najmanje bilo stalo sve dok princ Raynault nije pao iz kreveta u grob.

Mnoge su stranice u uglu imale mrlju obojanog voska. Neke su imale dvije ili čak tri. *Iskazi podrške. Za koju će stranu glasati? Plavo za lorda Brocka, crveno za lorda Ishera, crno za Maroviju, bijelo za Sulta, i tako dalje. Sve podložno promjeni, dakako, ovisno na koju će ih stranu vjetar otpuhati.* Ispod pečata bili su ispisani redovi sitnog gustog rukopisa. Presitnog da bi ih Glokta mogao pročitati s mjesta na kojem je sjedio, ali znao je što piše. *Žena mu je bivša kurva. Sklon mladićima. Pije previše za vlastito dobro. U naletu bijesa ubio slugu. Kockarski dugovi koje ne može pokriti. Tajne. Glasine. Laži. Alati ovog plemenitog zanata. Tri stotine i dvadeset imena i jednako toliko gnjusnih pričica, a po svakoj treba pročeprkati, svaku iskopati i gurnuti na našu stranu. Politika. Zbilja posao za pravedne.*

I zašto ja to onda radim? Zašto?

Nadlektor je imao prećih briga. “Brock još uvijek vodi”, promrmlja mrkim jednoličnim glasom, zagledan u lepršave papire s rukama u bijelim rukavicama iza leđa. “Ima pedesetak glasova, manje-više sigurnih.” *Najsigurnijih što mogu biti u ovako nesigurnim vremenima.* “Isher ne zaostaje mnogo, s četrdeset ili više glasova. Skald je napredovao u zadnje vrijeme, koliko znamo. Neočekivano nemilosrdan čovjek. Drži u rukama manje-više cijelu delegaciju Stariklanda, što mu daje trideset glasova, možda, a i Barezin je tu negdje. To su četiri glavna konkurenta, kako sada stvari stoje.”

Ali tko zna? Možda kralj poživi još godinu dana pa se ovi do glasovanja poubijaju međusobno. Glokta je morao potisnuti cerek pri toj pomisli. Vijenac lordova natrpan raskošno odjevenim truplima svih velikih plemića Unije i svih dvanaest članova Zatvorenog vijeća. *Svaki je dobio nož u leđa od svojega susjeda. Ružna istina vladavine...*

“Jeste li razgovarali s Heugenom?” otrese se Sult.

Goyle zabaci pročelavu glavu i posprdno se naceri Glokti, silno zlovoljan. “Lord Heugen još uvijek živi u zabludi da bi mogao postati sljedeći kralj iako sigurno ne raspoláže s više od desetak zastupnika. Jedva je stigao saslušati našu ponudu koliko je zauzet bio grebanjem za glasove. Možda se za tjedan-dva urazumi. Možda ga onda ponukamo da se prikloni nama, ali ja se ne bih na to kladio. Izglednije je da će se udružiti s Isherom. Njih dvojica su oduvijek bili bliski, koliko čujem.”

“Blago njima”, procijedi Sult. “A Ingelstad?”

Glokta se promeškolji na stolici. “Vrlo sam mu otvoreno iznio vaš ultimatum, Eminencijo.”

“Onda možemo računati na njegov glas?”

Kako da to sročim? “Ne bih to s potpunom sigurnošću ustvrdio. Vrhovni sudac Marovia uspio mu je zaprijetiti gotovo identično kao i mi, preko svojeg potrčka Harlena Morrowa.”

“Morrow? Nije li on neki Hoffov ulizica?”

“Izgleda da je napredovao u svijetu.” *Ili nazadovao, ovisno kako na to gledate.*

“Lako se mi pobrinemo za njega.” Goyle je imao krajnje odvratn izraz na licu. “Vrlo lako—”

“Ne!” otrese se Sult. “Goyle, zašto vi uvijek, čim se pojavi neki problem, imate potrebu ubiti ga? Moramo biti oprezni zasad i ostavljati dojam razumnih ljudi, otvorenih za pregovore.” Prošeće do prozora, a jarko mu sunce zabljesne ljubičastim sjajem kroz kamen na službenom prstenu. “U međuvremenu su svakodnevni poslovi oko upravljanja državom posve zapostavljeni. Nitko ne ubire poreze. Zločini prolaze nekažnjeno. Onaj gad kojega zovu Štavitelj, taj demagog, taj izdajnik, javno govori na seoskim sajmovima i potiče otvorenu pobunu! Seljaci sad već svakodnevno napuštaju farme i okreću se razbojništvu, počinjaju nebrojene pljačke i štete. Kaos se širi, a mi nemamo sredstava da ga zatremo. Samo su dvije pukovnije Kraljeve privatne još ostale u Adui, jedva dovoljno za održavanje reda u gradu. Tko zna hoće li nekom od naših lordova dojaditi čekanje pa odluči pokušati preuranjeno prigrabiti krunu. Ne bi me to uopće začudilo!”

“Hoće li se vojska skoro vratiti sa Sjevera?” upita Goyle.

“Slabo vjerojatno. Onaj telac maršal Burr proveo je dva tjedna čučeci ispred Dunbreca i dao je Bethodu sasvim dovoljno vremena da se pregrupira na drugoj strani Bjelotoka. Tko zna kad će konačno zgotoviti posao, ako ikada!” *Mjeseci utrošeni na uništavanje naše vlastite utvrde. Gotovo ti dođe da požališ što smo toliko truda uložili u njezinu gradnju.*

“Dvadeset i pet glasova.” Nadlektor se mrštio šuškvim papirima. “Dvadeset i pet, a Marovia ima osamnaest? Jedva da imalo napredujemo! Za svaki glas koji pridobijemo, negdje drugdje izgubimo jedan!”

Goyle se nagne naprijed na fotelji. “Eminencijo, možda je došlo vrijeme da ponovno posjetimo našeg prijatelja na Sveučilištu—”

Nadlektor bijesno otpuhne pa Goyle začepi. Glokta se zagleda kroz prozor kao da nije čuo ništa neobično. Šest ruševnih tornjeva Sveučilišta dominiralo je panoramom. *Ali kakvu bi pomoć itko mogao pronaći ondje? Među raspadom i prašinom, od onih idiota adeptusa?*

Sult mu nije dao puno vremena za razmišljanje o tome. “Sâm éu razgovarati s Heugenom.” Pa prstom ubode jedan od papira. “Goyle, pišite lordu guverneru Meedu i pokušajte izvabiti njegovu podršku. Glokta, dogovorite razgovor s lordom Wetterlantom. On se još nije izjasnio ni za jednu ni za drugu stranu. Gubite se, vas dvojica.” Sult se okrene od svojih listova punih tajni i uperi nemilosrdne plave oči u Gloktu. “Gubite se i pribavite... mi... glasove!”

POSAO ŠEFA

Hladna noć!” vikne Cucak. “Mislio sam da bi trebalo bit ljeto!”

Njih trojica pogledaju gore. Najbliži je bio neki starac sijede kose čije je lice izgledalo podosta istrošeno. Tik iza njega bio je mlađi muškarac s lijevom rukom amputiranom iznad lakta. Treći je bio još dječak, a stajao je na kraju doka i mrštio se tamnome moru.

Cucak je glumio da gadno šepa dok im je prilazio, vukao je za sobom nogu i trzao se kao da ga boli. Dovuče se pod svjetiljku, navali se na motku na kojoj je stajala zajedno sa zvonom za uzbunu pa digne staklenku da je svi vide.

Starac se naceri pa nasloni koplje na zid. “Uvijek je hladno ovdje uz vodu.” Priđe mu trljajući ruke. “Sva sreća da imamo tebe da nas ugriješ, ne?”

“Aha. Sva sreća za sve.” Cucak izvuče čep i pusti ga da visi, pa podigne jednu šalicu i nalije malo.

“Nemoj se sramiti, jel, momče.”

“Pa bome i ne budem.” Cucak natoči još malo. Jednoruki je morao odložiti koplje kad mu je pružio njegovu šalicu. Dječak priđe zadnji i odmjeri Cucka, sav oprezan.

Stari ga malko pogurne laktom. “Si siguran da bi ti se mama ljutila što piješ, mali?”

“Koga briga što bi ona rekla?” progundā, nastojeći zvučati grubo.

Cucak mu doda šalicu. “Ak’ si dovoljno star da držiš koplje, dovoljno si star i da držiš šalicu, kažem ja.”

“Dovoljno sam star!” otrese se on i istrgne je iz Cuckove ruke, ali se strese kad je otpio iz nje. Cucak se prisjeti svojeg prvog pića, kako mu je bilo silno zlo i kako se pitao čemu tolika fama, pa se nasmiješi sâm sebi. Momak je mislio da se njemu smije, najvjerojatnije. “Tko si ti uopće?”

Stari momak zakoluta očima. “Ne obaziri se na njega. Još je dovoljno mlad da misli da se bezobrazlukom pridobiva poštovanje.”

“Sve u redu”, reče Cucak i natoči sebi jednu šalicu pa odloži staklenku na kamen, uzevši si vremena da razmisli što da kaže, da se pobrine da negdje ne pogriješi. “Zovem se Cregg.” Poznao je nekoć čovjeka koji se zvao Cregg, taj je poginuo u nekom okršaju u brdima. Cucku se nije pretjerano sviđao i nije imao pojma zašto se baš tog imena sjetio, ali pomisli da je to ime dobro koliko i bilo koje drugo u tom času. Potapša se po bedru. “Uboli me u nogu gore na Dunbrecu, nije dobro zacijeljelo. Ne mogu više marširati. Rekao bih da su mi odbrojani dani u bojnim redovima pa me šef poslao ovamo dolje da pazim vodu zajedno s vama.” Baci pogled prema moru koje se mreškalo i ljeskalo pod mjesečinom kao da je živo. “Ne mogu, doduše, reći da mi je baš nešto žao. Iskreno govoreći, već mi je bila puna kapa borbi.” Taj dio barem nije bio laž.

“Znam kako ti je”, reče Jednoruki i mahne batrljkom Cucku pred nosom. “Kakva je gore situacija?”

“Dobra. Unijci još uvijek čuče pred vlastitim zidinama, svim se silama trude prodrijeti unutra, a mi smo s druge strane rijeke i čekamo ih. Tako je već tjednima.”

“Čuo sam da su neki dečki prešli Unijcima. Čuo sam da je stari Trodrvaš bio gore, da je poginuo u toj bitki.”

“Bio je to velik čovjek, Rudd Trodrvaš,” veli stari, “velik čovjek.”

“Je”, Cucak kimne. “Bome je.”

“Čuo sam da ga je Cucak zamijenio, kao”, reče Jednoruki.

“Ma da?”

“Tako sam čuo. Opaki neki gad. Ogromna mrcina. Zovu ga Cucak jer je jednom nekoj ženi odgrizo sise.”

Cucak zatrepće. “Stvarno? Ja ga, eto, nisam nikad vidio.”

“Čuo sam da je Krvava Devetka gore”, prošapće dječak, očiju raskolačenih kao da priča o duhu.

Druga dvojica mu se podsmjehnu. “Krvava Devetka je mrtav, mali, i sva sreća da smo se riješili tog zlog smrada.” Jednoruki zadrhti. “Dovraga, stvarno imaš glupih ideja!”

“Samo sam tako čuo.”

Stari momak gucne još groga pa cmakne usnama. “Nije previše bitno ‘ko je gdje. Unijcima će vjerojatno dosaditi kad osvoje tu svoju utvrdu. Dosadit će im pa će se pokupiti kući, preko mora, i sve će se vratiti u normalu. Nitko od njih neće se spuštati ovamo do Uffritha, uglavnom.”

“Neće”, veselo će Jednoruki. “Neće dolaziti ovamo.”

“A zašto ih mi onda ovdje čekamo?” zatuli mladac.

Starac zakoluta očima kao da je to već deset puta čuo i svaki put odgovorio jednako. “Zato što su nam povjerali taj zadatak, momče.”

“A jednom kad dobiš zadatak, najbolje ti je da ga obaviš kako spada.” Cucak se sjeti da mu je Logen rekao isto to, a i Trodrvaš. Ni jednog ni drugog više nema, vratili su se u blato, ali njihove su riječi i dalje istinite. “Čak i kad je zadatak dosadan, ili opasan, ili gadan. Čak i kad je riječ o zadatku koji radije ne bi obavio.” Prokletstvo, kako mu se pišalo. Uvijek mu se piša u ovakvim situacijama.

“Živa istina”, reče stari, smiješeći se u šalicu. “Poso treba obaviti.”

“Bome treba. Šteta, doduše. Činite mi se simpatici momci.” Cucak posegne iza leđa kao da se češe po stražnjici.

“Šteta?” mladac je izgledao zbunjeno. “Kako to misliš—”

U tom mu trenutku Dow priđe s leđa i prereže mu grkljan.

Gotovo u istom času prljava ruka Mrkoga poklopi Jednorukome usta, a krvavi mu vrh mača klizne kroz prorez u plaštu. Cucak skoči naprijed i triput brzo ubode starca među rebra. Ovaj zapišti i posrne, razrogačenih očiju; iz ruke mu je još uvijek visjela šalica, a iz otvorenih me se usta klimavo klatila slina. Zatim se skljoka.

Mladac je malo otpuzao. Jednu je ruku držao na vratu i pokušavao zadržati krv unutra, a drugom je posegnuo prema motki na kojoj je visjelo zvono za uzbunu. Ima kostiju mali, Cucak pomisli, kad razmišlja o zvonu s prerezanim grkljanom, no nije se odvuкао dalje od koraka prije nego mu je Dow svom snagom nagazio na šiju i zgnječio ga kao palačinku.

Cucak se lecne kad je čuo kako su malome kosti u vratu zahrskale. Vrlo vjerojatno nije zaslužio takvu smrt. Ali to je rat. Izgine mnogo ljudi koji to nisu zavrijedili. Posao je trebalo obaviti, obavili su ga i sva trojica su još uvijek živi. Boljemu se nije mogao nadati od ovakvog zadatka, ali nekako mu je ipak ostao gorak okus u ustima. Nikad mu nije bilo lako, ali sad mu je bilo teže nego ikad, sad kad je postao šef. Čudno koliko je lakše ubijati ljude kad ti netko to naredi. Težak je to posao, ubijanje. Teži nego što bi čovjek pomislio.

Osim, naravno, ako se ne zoveš Crni Dow. Taj smrad ubija s jednakom lakoćom kao što piša. Zato je tako prokleta dobar u tome. Cucak ga je gledao kako se saginje, svlači ogrtač s mlitavog tijela Jednorukoga i navlači ga sebi preko ramena, a zatim prevaljuje truplo u more, nehajno kao da baca smeće.

“Imaš dvije ruke”, reče Mrki, već u starčevu kaputu.

Dow pogleda niz sebe. “Što točno želiš reći? Ne kanim si odsjeći ruku da se bolje prerušim, debilu!”

“Želi reći da je sakriješ.” Cucak je gledao Dowa kako prljavim prstom briše šalicu, toči si alkohol i ulijeva ga u sebe. “Kako možeš piti u ovakvom trenutku?” upita ga, svlačeći krvavi ogrtač s dječakova trupla.

Dow slegne ramenima pa si natoči još jednu čašicu. “Šteta da propadne. A i kao što si rekao. Hladna noć.” Ogavno se naceri. “Kvragu, kolko ti možeš pričat, Cucak. Zovem se Cregg.” Napravi nekoliko šepavih koraka. “Naboli su me u dupe gore kod Dunbreca! Otkud si to izvukao?” Raspali nadlanicom Mrkoga po ramenu. “Jebeno preslatko, ne? Ima riječ za to, zar ne? Koja je to ono riječ?”

“Uvjerljivo”, reče Mrki.

Dowu se zacakle oči. “Uvjerljivo. Eto što si ti, Cucak. Ti si jedan uvjerljivi gad. Svega mi, mogao si izvaliti da si Skarling Gologlavi glavom i bradom i povjerovali bi ti. Ne znam kako uspijevaš ostati ozbiljan!”

Cucku baš nije bilo do smijeha. Nije mu se gledalo ona dva trupla, još uvijek opružena na kamenu. Uporno ga je brinulo da će se mladac prehladiti bez ogrtača. Prokletu je glupo razmišljati o tome, s obzirom na to da leži u lokvi vlastite krvi širokoj cijeli korak.

“Pusti sad to”, progundā. “Baci ovu dvojicu pa idemo do dveri. Nikad ne znaš kad će ih doći još.”

“Imaš pravo, šefe, imaš pravo, kako god ti kažeš.” Dow baci njih dvojicu u vodu, pa otkvači bat iz zvona i baci ga u more za svaki slučaj.

“Šteta”, veli Mrki.

“Što to?”

“Šteta zvona.”

Dow zatrepće, zagledan u njega. “Šteta zvona, tako mi svega! Odjedanput si se sav razbrbljao, i znaš što? Mislim da si mi se prije više sviđao. Šteta zvona? Zar si prolupao, momče?”

Mrki slegne ramenima. “Južnjacima možda zatreba kad dođu ovamo.”

“Onda neka zarone i pronađu jebeni bat, dobro?” Dow potom uzme koplje Jednorukoga pa odšeta do otvorenih dveri s jednom rukom skrivenom pod ukradenim ogrtačem, gundajući sebi u bradu. “Šteta zvona... tako mi jebenih mrtvih...”

Cucak se protegne na prste i otkvači svjetiljku, podigne je i uperi prema moru, a onda digne jednu stranu ogrtača da je zakloni i spusti je nazad. Digne je pa spusti. Još jednom, a onda je treperavu zakvači natrag na stup. Izgledala je kao sićušan plamen u tom trenutku, na kojem bi trebali podgrijati nadanja. Sićušan plamičak koji se vidio tako daleko na vodi, ali

jedino što su imali. Cijelo je vrijeme čekao da sve pođe po krivu, da se u gradu digne buka, i da se pedeset karlova obruši kroz otvorene dveri i zaslužno ubije njih trojicu. Toliko mu se pišalo da samo što se nije raspuknuo dok je o tome razmišljao. Ali nisu došli. Nije se čulo ništa osim škripanja praznog zvona na stupu i hladnih valova koji su oplakivali kamen i drvo. Sve se odvijalo upravo onako kako su isplanirali.

Prvi čamac doklizi iz tame, s nacerenim Cvokotom na pramcu. Iza njega se u čamac naguralo dvadeset karlova koji su oprezno veslali, napetih bijelih lica i zuba stisnutih od naprezanja da ostanu tiho. Pa ipak, svako lupkanje i zveketanje drva i metala pililo je Cucku živce.

Cvokot i njegovi momci objesili su vreće sa slamom preko boka dok su primicali čamac bliže da drvo ne bi zastrugalo po kamenju, baš kao što su isplanirali tjedan dana prije. Bace užad s palube i Cucak i Mrki ih uhvate, privuku čamac posve blizu i privežu ga. Cucak pogleda Dowa, koji se mirno i ležerno naslonio na zid pored dveri, i on lagano odmahne glavom da mu dojavu da se u gradu nitko ne kreće. Tada se Cvokot popne po stepenicama, glatko i tiho, pa čučne u tami.

“Dobar posao, šefe”, prošapće, nasmiješen od uha do uha. “Fin i uredan.”

“Bit će vremena za tapšanje po leđima kasnije. Privežite i ostale čamce.”

“Nema frke.” Sad je već pristizalo još čamaca, još karlova, još vreća slame. Cvokotovi su ih momci privukli i počeli izvlačiti ljude na mol. Raznorazne ljude koji su prebjegli u zadnjih nekoliko tjedana. Ljude kojima se nije sviđelo Bethodovo poslovanje. Ubrzo ih je uz vodu bilo poprilično mnogo. Toliko da je Cucak jedva vjerovao da ih još nisu primijetili.

Posložili su se u grupice, točno prema planu, svaka sa svojim šefom i svojim zadatkom. Nekoliko je momaka poznavalo Uffrith pa su im narisali mapu na zemlji, onako kako je to Trodrvaš znao. Cucak ih je sve do jednoga natjerao da je nauče. Naceri se kad se sjetio koliko je Crni Dow gundao zbog toga, no sada se isplatilo. Čučao je pokraj dveri dok su oni prolazili uz njega, jedna po jedna mračna i tiha grupica.

Tul je bio prvi na redu, s desetak karlova iza sebe. “Dobro, Gromoglavii,” reče Cucak, “tvoje su glavne dveri.”

“Aha”, kimne Tul.

“Najvažniji zadatak od svih, pa ga pokušaj obaviti tiho.”

“Tiho, može.”

“Sretno, Tule.”

“Neće biti potrebna sreća.” I orijaš odrzra u mračne ulice zajedno sa svojom ekipom.

“Crvenkapi, tvoj je toranj pokraj bunara i zidine uz njega.”

“Tako je.”

“Cvokot, ti i tvoji dečki motrite gradski trg.”

“Kao sove, šefe.”

I tako dalje, prolazili su uz njega, ništa glasniji od vjetra s mora i valova na doku, a Cucak je svakoj ekipi davao zadatak i tapšao ih u prolazu. Zadnji dođe Crni Dow i vidno opaka skupina ljudi iza njega.

“Dow, tvoja je starješinina dvorana. Naslaži drvo oko nje kao što smo se dogovorili, ali je nemoj zapaliti, čuješ li me? Nemoj ubiti nikoga koga ne moraš. Ne još.”

“Ne još, pošteno.”

“I, Dow.” Ovaj se okrene. “Nemoj ni maltretirati ženski rod.”

“Što ti misliš što sam ja?” upita, a a zubi mu se zacakle. “Neka životinja?”

I tako je to obavljeno. Ostali su samo on i Mrki, i još njih nekoliko koji su motrili vodu. “A”, reče Mrki, polako kimajući glavom. To je iz njegovih usta bila velika pohvala.

Cucak pokaže prema stupu. “Nabavi nam ono zvono, hoćeš li?” reče. “Možda nam ipak zatreba.”

Tako mu mrtvih, bome se čulo. Cucak je morao napola zažmiriti i cijela mu je ruka zadržtjela kad je drškom noža raspalio po zvonu. Nije se osjećao pretjerano ugodno među svim tim zgradama, zgnječena zidovima i ogradama. U životu nije proveo puno vremena u gradovima, a i ono malo što je proveo nije baš uživao. Ili su palili i radili spačke nakon opsada ili su ležali po Bethodovim tamnicama i čekali pogubljenje.

Trepćući je promatrao kaos krovova od škrljevca, zidove od starog sivog kamena, crnog drva koje je postalo prljavo sivo, sve sjajno od lagane kišice. Činilo mu se to čudnim načinom života, spavati u kutiji i buditi se svakoga dana života na potpuno istome mjestu. Od same te pomisli postao je nemiran, kao da ga zvono nije već dovoljno unervozilo. Pročisti grlo pa ga odloži na oblutke pokraj sebe. Zatim ostane čekati s jednom rukom na drški mača, nadajući se da izgleda opasno.

Dalje niz ulicu začuje se tapkanje koraka i na trg istrči neka djevojčica. Vilica joj je pala kad ih je vidjela da stoje ondje, desetak bradatih i naoružanih muškaraca i Tul Duru među njima. Vjerojatno nikada nije vidjela ni upola tolikog čovjeka. Naglo se okrene da pojuri u drugom smjeru i zamalo se posklizne na klizavoj kaldrmi. Tada ugleda Dowa koji je sjedio na hrpi drva odmah iza nje, naslonjen na zid s isukanim mačem na koljenima, i ukipi se na mjestu.

“U redu je, malecka”, progundā Dow. “Samo ostani tu di jesi.”

Sad ih je dolazilo još, žurili su prema trgu sa svih strana, svi sa zaprepaštenim izrazima lica kad su ugledali Cucka i njegove momke kako čekaju. Žene i dječaci uglavnom, i pokoji starac. Zvonjava ih je izvukla iz kreveta pa su još uvijek napola spavali, crvenih očiju i podbuhlih lica, u zapletenoj odjeći i naoružani bilo čime što im se našlo pri ruci. Dječak s mesarskom sjekiricom. Neki pogrbljeni starac s mačem koji je izgledao još starije od njega. Djevojčica na čelu imala je vile u rukama, kuštravu tamnu kosu i izraz na licu koji je Cucka podsjetio na Shari. Namrgođen i zamišljen, onakav s kakvim ga je gledala prije nego što su počeli spavati zajedno. Cucak namršteno pogleda njezine prljave bose noge u nadi da je neće morati ubiti.

Ako ih pošteno zaplaše, tako će najlakše sve brzo i lako obaviti. I stoga Cucak pokuša govoriti kao netko koga se treba bojati, a ne netko tko se i sâm usrao od straha. Kao što bi Logen govorio. Ili je to možda više straha nego što je potrebno. Onda kao Trodrvaš. Opako ali pravedno, kao da želi najbolje rješenje za sve.

“Ima li koji vođa među vama?” zareži.

“Taj sam”, zakrešti onaj starac s mačem, lica posve obješenog od zaprepaštenja što je zatekao dvadeset do zuba naoružanih stranaca nasred svog gradskog trga. “Ime mi je Mjed. Tko ste dovraga vi?”

“Ja sam Cucak, ovo ovdje je Harding Mrki, a onaj krupni momak je Tul Duru Gromoglavi.” Neke oči se razrogače, neki ljudi počnu mrmoriti jedni drugima. Izgleda da su već čuli ta imena. “Ovdje smo s petsto karlova i noćas smo preuzeli vaš grad.” Njegove riječi poprati nekoliko uzdisaja i jecaja. Brojka je bila bliža dvjema stotinama, ali nije imalo smisla da im to kaže. Mogli bi pomisliti da bi borba bila dobra ideja, a on se nije htio dovesti u situaciju da mora probosti neku ženu, ni da neka probode njega. “Ima nas još sasvim dovoljno uokolo, a stražari su vam svezani, oni koje nismo morali ubiti. Neki od mojih momaka, a morate znati da govorim o Crnom Dowu—”

“To bih bio ja.” Dow im uputi gadan kes, a neki od okupljenih ustrašeno odstupe od njega kao da im je rečeno da sami pakao sjedi ondje.

“... Dakle, zalagali su se za to da vam zapalimo kuće i počnemo ubijati. Da obavimo posao kao kad je Krvava Devetka bio na čelu, razumijete me?” Neko dijete u gomili malo zaplače, nekako slinavo zacvili. Dječak se ogleda oko sebe i sjekirica mu se zaljulja u ruci, a tamnokosa djevojčica zatrepće i čvršće stegne svoje vile. Shvatili su poantu, to svakako. “Ali ja sam vam mislio dati poštenu priliku da odustanete, budući da vam je grad pun žena, djece i tako to. Moram poravnati račune s Bethodom, ne s vama. Unijci

žele ovo mjesto za luku, da mogu dopreмати svoje ljude, zalihe i što već. Bit će ovdje za kojih sat vremena, s brodovima. Puno njih. Dolaze htjeli vi to ili ne. Uglavnom, želim reći da to možemo obaviti krvavo ako tako želite. Mrtvi znaju da imamo iskustva s time. Ili možete predati oružje, ako ga imate, i možemo se svi lijepo složiti, fino i... koja bi bila prava riječ za to?"

"Civilizirano", reče Mrki.

"Tako je. Civilizirano. Što kažete?"

Starac je prebira o prstima po maču kao da bi se radije navalio na njega nego njime zamahnuo, pa digne pogled prema zidinama odakle ga je gledalo nekoliko karlova i ramena mu klonu. "Izgleda da ste nas uhvatili na krivoj nozi. Cucak, je l'? Pričali su mi da ste vi jedan lukavi gad. Ionako ovdje nije ostao nitko tko bi se s vama borio. Bethod je uzeo sve muškarce koji su mogli držati koplje i štit istodobno." Osvrne se po bijednoj gomili iza sebe. "Hoćete li ostaviti žene na miru?"

"Ostavit ćemo ih na miru."

"One koje to žele", reče Dow pohotno zagledan u djevojku s vilama.

"Ostavit ćemo ih na miru", zareži Cucak i prostrijeli ga pogledom. "Ja ću se za to pobrinuti."

"Onda dobro", zahriplje starac, dogega se i lećne kad je kleknuo i spustio hrđavi mač Cucaku pod noge. "Bolji ste čovjek nego Bethod što se mene tiče. Pretpostavljam da bih vam trebao zahvaliti na milosti, ako održite riječ."

"A." Cucak se nije osjećao pretjerano milosrdno. Sumnjao je da bi mu stari momak kojeg je ubio na molu zahvalio, ili onaj jednoruki koji je dobio mač u leđa, ili mladac kojega su zaklali i uzeli mu cijeli život.

Jedan po jedan ostatak gomile je prilazio i jedan po jedan komad oružja, ako se to moglo tako nazvati, padao je na hrpu. Brdo starog hrđavog alata i otpada. Onaj dječak dođe zadnji i ispusti sjekiricu na sve ostalo, uplašeno pogleda Crnog Dowa, a onda odjuri natrag k ostalima i primi tamnokosu djevojku za ruku.

Stajali su ondje, skutreni i raskolačenih očiju, i Cucak je mogao gotovo namirisati njihov strah. Samo su čekali da ih Dow i njegovi karlovi krenu komadati na mjestu. Čekali su da ih sve potjeraju u neku kuću, zaključaju i zapale. Cucak je već sve to vidio. Zato im nije mogao ni najmanje zamjeriti što su se svi stisnuli kao opkoljene ovce na livadi usred zime. I sâm bi tako postupio.

"Dobro!" drekne. "To je to! Vratite se kućama, ili kamo već. Unijci stižu do podneva pa bi bilo bolje da ulice budu prazne."

Svi su trepćući pogledavali Cucka, Tula, Crnog Dowa pa jedni druge. Gutnuli su i drhtali, mrmrljali zahvale mrtvima. Počnu se polako razilaziti i udaljavati, i svako pođe svojim putem. Živi, na sveopće olakšanje.

“Krasno obavljeno, šefe”, reče Tul Cucku na uho. “Ni Trodrvaš to ne bi bolje obavio.”

Dow mu polako priđe s druge strane. “Glede žena, ako te zanima moje mišljenje—”

“Ne zanima”, reče Cucak.

“Jeste li vidjeli mojega sina?” Jedna žena nije krenula kući. Išla je od čovjeka do čovjeka, suznih očiju i lica izbezumljenog od brige. Cucak spusti glavu i pogleda na drugu stranu. “Moj sin, bio je na straži, dolje uz vodu! Jeste li ga vidjeli?” Povuče Cucka za kaput, i obrati mu se prepuklim i plačnim glasom. “Molim vas, gdje mi je sin?”

“Mislite da ja za svakoga znam gdje je?!” otrese joj se u uplakano lice. Odšeta kao da ima hrpu važnoga posla, a cijelo je vrijeme razmišljao – koja si ti kukavica, Cucak, koja si ti usrana podmukla kukavica. Baš si junačina, kako si prevario hrpu žena, djece i staraca.

Nije lak taj posao šefa.